

Uredništvo
in upravnništvo:
Kolodvorake
ulice šte. 16.
Z urednikom se
more govoriti
vsak dan od 11.
do 12. ure.
Rokopisi se na
vračajo.
Inserati:
Šeststopenjska peti-
vrteta 4 kr., pri
večkratnem po-
navljanju daje se
popust.

Ljubljanski List

Velja
za Ljubljano
v upravnništvo:
za celo leto 6 gld.,
za pol leta 3 gld.,
za četr leta 1 gld.
50 kr., na mesec
50 kr., pošiljatev
na dom velja mo-
sečno 9 kr. več.
Po pošti velja
za celo leto 10 gl.,
za pol leta 5 gld.,
za četr leta 2 gld.
50 kr. in za jeden
mesec 86 kr.

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Štev. 235.

V Ljubljani v torek, 9. decembra 1884.

Tečaj I.

Finančni ekspozé za leto 1885.

Neovržno načelo vsem vědam o državi in državni upravi je, da se vpliv razumnega, previdnega vladanja najjasneje razodeva v državnih financah. „Dajte mi dobro urejene finance in dal vam bodem dobro vladó“, dejal je nek znamenit francoski politik. Še mnogo ložje se da opravičiti ta izrek, ako ga obrnemo ter nasprotno trdimo: „Dajte nam vestno vladó, katera je kos svojemu težavnemu poklicu, in kmalu se bodo poznali njeni vspehi tudi v državnem proračunu!“

In kedo bode ugovarjal naši trditvi, da je Taaffejevo ministerstvo avstrijske denarne zadeve prevzelo v jako neveselem stanju? Ne le, da je državni deficit, nalik dolgotrajni kronični bolezni, glodal in spodjedal najboljše sile državnega organizma — največje zlo je bilo, da se od leta 1873, od onega borznega poloma, kateri je uničil toliko gospodarskih eksistenc, skoro nič ni storilo v povzdigo hiraajočega gmotnega blagostanja. Zapuščina, katero je Taaffe nastopil po svojih prednikih, pač ni bila posebno mikavna, in celó najzvestejši pristaši njegovih nazorov majali so z glavami, češ, ali se bode posrečilo temu državniku, uničiti hydro avstrijskega deficita ter ob jednem s produktivnimi izdatki podpirati in oživljati onemoglo gospodarsko gibanje v naši državni polovici.

Čudesa se ne godé v praktični politiki, in tedaj tudi nikdo ni mogel pričakovati, da se bode vse hipoma obrnilo na bolje. Ali napredovali smo vender izdatno v gospodarstvenem oziru, o tem napredku jasno pričuje finančni ekspozé, katerega je Dunajewski predložil državnemu zboru v prvi seji letošnjega zasedanja. Naravnost rečeno, da je državni proračun za l. 1885 jako ugoden. Zlasti če pomislimo, da se je sedanja vlada s srečno roko lotila železničnega vprašanja, da je poddržavila pet tisoč kilometrov železničnih prog, da je z nova zgradila dve veliki črti, Arlberško železnico in gališko transverzalko ter

da ima letos na svojem programu zgradbo česko-moravske transverzalko in še nekatere manj važne proge, daje Taaffejev kabinet, ter v njem načelnik finančne uprave, minister Dunajewski, mnogo storil, mnogo dosegel, gledé zboljšanja državnega gospodarstva. Vidni rezultati sedanje vlade se izražajo v jasnih številkah ministerskega poročila. Kedor zanika ugodne te vspehe, trdeč da je vsa gospodarstvena akcija le „figovo pero“ za duševno nagoto našega ministerstva, mora pač biti ali zlovoljen protivnik iz tabora „N. fr. Presse“, ali kratkoviden pesimist po receptu našega domačega radikalstva.

Oglejmo si še jedenkrat glavne številke Dunajewskega proračuna za prihodnje budgetno leto! Skupni troški za našo državno polovico znašajo 519 839 166 gld., dohodki 504 816 961 gld., vsega primanjkljaja je tedaj 15 076 205 gld. Uže površna primera s proračunom kaže, da se je nedostatek tekóm jednega leta zmanjšal za celih 25 milijonov. Pravi pomen dobivajo te številke pa stoprav tedaj, ako analizujemo ves finančni ekspozé. Kajti potem bomo takoj uvideli, da le razmerno majhen del tega deficita obremeni upravni proračun. Troške za izredne zgradbe namreč, za dragocene kulturne investicije ne gré prištevati n a v a d n i m izdatkom, radi tega ne, ker se ne ponavljajo z ono matematično gotovostjo, kakor svote, namenjene rednemu državnemu ustroju, in ker sami prouzročujejo toliko dobička, da se prej ali slej ravnotežje zopet povrne gospodarstvenemu gibanju. V to kategorijo produktivnih stroškov spadajo v prvi vrsti potrebščine za železnične zgradbe in monumentalne stavbe, kateri je finančni minister po njih konečnem efektu izračunal z 13 229 172 gld. Ako k tem svotam seštejemo še pol milijona, katerega je država posodila po povodnji ponesrečenim Tirolcem in melioracijskemu zaklada, ter če skupni znesek 13 729 172 gld., odbijemo od skupne potrebščine, potem nam ostaja pravi upravni deficit za leto 1885, in ta ne znaša več nego 1347 033

gld. Iz vsega se razvida, da smo uže jako blizu oni srečni dobi, v kateri se bode ukoreninjena bolezen našega državnega gospodarstva po polnem iztrebila iz proračunov in računskih sklepov naše državne polovice.

Toda še več! Le nekaterim neugodnim slučajem je pripisati, da se ta dolgo zaželjeni cilj uže letos ni dosegel, da uže letos ni po vsem odpravljen vsaj redni deficit. Vsak sam zna, da konstelacije svetovne trgovine niso ugodne našemu gospodarju. Žitne cene rapidno padajo vsled premočne konkurence iz inozemstva, in sladkorna kriza zadeva obrtnijo, ob jednem pa poljedelstvo ravno v najimovitejših pokrajinah našega cesarstva. Letina sploh ni bila predobra, nekatere dežele pa, v prvi vrsti Galicija, bile so zadete po hudih elementarnih nezgodah, po velikanski povodnji, katera je uničila na milijone vrednosti. To vpliva zopet na vse davčne dohodke, na znesek direktnih in indirektnih davkov. Pri vsem tem pa je še v poštev jemati, da se je vsled delegacijskega sklepa od naše državne polovice za leto 1882 zahtevalo doplačilo 1 390 232 gold. Da tedaj ne bi bilo tega doplačila, katero je neljuba posledica bosanskega ustanka, potem je jasno, da bi redni proračun za bodoče leto, vsaj kar se tiče ordinarija, izkazal aktiven uspeh.

Ali še na jeden moment se moramo ozirati, in ta je posebne važnosti pri oceni vsakega državnega proračuna. Ako namreč primerjamo dohodke v letošnjem ekspozéji z dohodki, proračunjenimi za lansko leto, vidimo na prvi pogled, da se je njih skupna svota zvišala za celih 30 milijonov. Od kod tedaj to naraščanje? Ali je to zgolj nasledek brezobzirnega fiskalizma, kateri s kruto lakomnostjo izmolze davkoplačevalca ter zadnje krajcarje izžema njegovemu žepu? Temu ni tako! To je razvideti uže iz tega, ker so direktni davki razmerno le malo več dohodkov donášali, zemljiščni davek na pr. le 645 000 gold. več, dasi je njegova pomnožitev določena uže po normalni izvršitvi dotičnega zakona. Tem-

Listek.

Ivan Fedorovič Šponjka in njegova teta.

Ruski spisal Nikolaj Vasiljevič Gogolj, poslovenil XY.
(Dalje.)

Uže je potoval dva tedna, ko dospé Ivan Fedorovič do male vasice, ki ni bila od Pradljice dalje nego sto verst. To je bilo v petek. Solnce je uže davno zašlo, ko se pripelje s kubitko in židom pred gostilno.

Ta gostilna se ni v ničemur ločila od drugih, katere so sezidane po malih vaseh. Navadno dadó po njih popotniku z velikim usmiljenjem sena in ovsa, kakor bi bil kak pošten konj. Ako pa bi hotel zajutrekovati, kakor zajutrekujejo navadni ljudje, moral bi pač prihraniti svoj tek za boljšo priložnost. Ivan Fedorovič, ki je vse to dobro vedel, preskrbel se je še o pravem času z dvema zveznajma žemelj in klobas; poprosivši kozarček žganja, katerega ne manjka ni po takih gostilnah, začne svojo južino, ko se je bil vse-

del na klop pred hrastovo mizo, ki je bila trdno zakopana v glinasta tla.

Med tem časom zasliši se ropotanje bričke. Vrata zaškripajo, ali bričke dolgo časa noče biti na dvorišče. Silen glas se je kregal sè staro krčmarico. „Jaz se ustavim,“ tako je slišal Ivan Fedorovič; „ali če me v tvoji bajti ena sama stenica vje, pretepem te, za Boga, da te pretepem, ti stara coprnica! In za senó ti ne plačam ničesar!“

Črez nekaj minut se vrata odpró in skozi nje vstopi ali boljše rečeno, zleze debel človek v zeleni suknji. Glava mu je nepremično sedela na kratkem vratu, ki se je zdel še bolj debel, nego li dvojestropni podbradek. Kakor se je videlo, spadal je ta človek k tistim ljudem, ki si nikdar ne lomijo glave z neumnostimi in katerim se življenje pomiče naprej kakor po maslu.

— Dober večer želim, čestiti gospod! spregovori on, ko zagleda Ivana Fedoroviča. Ivan Fedorovič se molče prikloni.

— Dovolite, da vas prašam, s kom imam čast govoriti? povzame debeli prišlec.

Pri tem vprašanji Ivan Fedorovič nehoté vstane ter se stegne, kar je bila zmerom nje-

gova navada, če ga je polkovnik po čem prašal. — Oduščeni nadporočnik, Ivan Fedorovič Šponjka, odgovori on.

— Ali smem prašati, kam potujete?
— Na svojo pristavo v Vitrebenjke.
— Vitrebenjke? vsklikne strogi spraševalec. — Dovolite, milostivi gospod, dovolite! pravi on, stopi k njemu in maha z roko, kakor bi ga kdo ne pustil naprej, ali pa kakor bi prodiral skozi gnečo; ko se približa, objame Ivana Fedoroviča in poljubi ga najprej na pravo, potem na levo, in naposled zopet na pravo lice. Ivanu Fedoroviču se je to poljubovanje jako dopalo, kajti njegovim ustnicam zdela so se velika lica neznančeva mehke blazine.

— Dovolite, milostivi gospod, da se seznaniva! nadaljuje debeljak: — tudi jaz sem posestnik iz pradjliškega okraja in vaš sosed; od vaše pristave v Vitrebenjkih ne bivam dlje nego pet verst, v selu Hortišče: in ime mi je Grigorij Grigorjevič Storčenko. Prav nič, kar nič nočem vedeti o vas, milostivi gospod, ako ne pridete v gosti v selo Hortišče. Jaz zdaj letam okrog po opravkih . . . Kaj pa to? nagovori s krotkim glasom ravnokar

več tú treba naglašati, da so posredni davki poskočili v prvih treh kvarternah tega leta, in sicer za precej izdatno svoto 5406000 gld., med njimi tobak za 770000 gld. in pristojbine o pravnih opravilih celó za 2000000 gld. To pa je sigurno dobro znamenje za zboljšajoče se denarne razmere tudi pri posameznih gospodarstvih, katera v svoji celoti sestavljajo državno gospodarstvo.

Utis, kojega je finančni ekspozé ministra Dunajskega napravil ne le v Avstriji, temveč tudi v inozemstvu, zlasti na vseh borzah, kjer se prodajajo in kupujejo avstrijski denarni papirji, bil je tudi zelo ugoden. Da je desnica glasno odobrvala precizno in umevno sestavljeno finančno poročilo, nam ne treba posebno naglašati. Borza pa, kateri se ne more odrekati posebno fin nos za vse vremenske premembe na denarnem trgu, pozdravljala je ekspozé po svoje. Kakor da bi trenil, poskočila je cena avstrijskim papirjem. Takozvana Dunajewskeva 5% marcna renta na pr. povspela se je tekom jednega tedna z 96.85 na 97.60, in če tako napreduje, bodemo še mi doživeli nečuvno novino, da je celó avstrijski efekt, kateri se obrestuje v papirji, priplezal do *al pari* kurza.

Ni čuda, da oni psevdoliberalni časniki, kateri so vedno le proslavljali nezmotnost levčarjev v denarnih vprašanjih ter desnici in Taaffejevemu ministerstvu odločno odrekli vso sposobnost za gospodarske stvari, sedaj prav kisle obraze kažejo državnemu proračunu in ugodnemu stanju državnih efektov na denarnem trgu. Zlasti „N. fr. Presse“ pripisuje vso *hausse* v naših rentah jedino temu, da se pri nas na Avstrijskem in drugod kapital sploh le navdušuje za državno blago in njegove varne obresti, ter po polnem prezira prejšnjega ljubimca, zasebno akcijo. „Vražjo srečo ima Dunajewski“, ta obrabljena melodija razlega se sleherni dan iz „*Ekonomista*“ v „N. fr. Presse“, toda kedo ji bode verjel, štari tibejki! Saj borza s svojimi premetenimi igralci pozna velike konjektore, in srečen slučaj ne more trajati toliko časa, kolikor traja zboljšanje našega državnega kredita na svetovnem trgu.

Odkar Taaffe državno krmilo vlada s krepkimi rokami, napredovala je avstrijska papirna renta od 65 na 82 30, tedaj za več nego 17 odstotkov. Tú govore številke, in boljše svedočebe si pač ni mogla pridobiti sedanja vladna sistema!

Dr. Riegerjev govor.

(Dalje.)

Gospóda moja! Znano vam je pač, da je vedna opozicija, katero smo tem razmeram nasproti zavzimali, peljala do mnogih poskusov sprave od strani dunajske vlade, in da se

vstopivšega svojega slugo, mladeniča v kozaški obleki z zakrpanimi lakti in osuplim obrazom, ki je razpostavjal po mizi škatle in pakete. — Kaj je to? kaj? reče in glas mu postaja vedno groznejši? Ali sem ti ukazal to postaviti sem, ljubi moj? Ali sem ti rekel, da to deni sem, ti maloprida? Ali ti nisem ukazal — najpoprej pogreti piško, nemarnež? Poberi se! zakriči on in zatepta z ного. — Ali čakaj, ti grdoba! Kje je koš s steklenicami? Ivan Fedorovič! reče potem in mu ponudi kozarec nalivka: — prosim lepo, pravo zdravilo je!

— Jej, za Boga, nemorem . . . jaz sem uže . . . brani se Ivan Fedorovič.

— Jaz nočem ničesar slišati, milostivi gospod! reče posestnik z vzvišenim glasom: — kar slišati nočem! Ne premaknem se z mesta, dokler ne izpraznite . . .

Ko Ivan Fedorovič vidi, da se ne more ubraniti, izpije ne brez nekake zadovoljnosti.

— Ta kokoš, milostivi gospod, nadaljuje debeli Grigorij Grigorjevič ter jo reže z nožem, ki ga je potegnil iz drvenega toka — povedati vam moram, da ga moja kuharica Javdoha, časi rada srka, in za to večkrat kaj prepeče. Hej, fante! tu se obrne na mla-

je najbolj serijozen poskus, kateri se je napravil to mer, napravil pod ministerstvom Hohenwartovim, in skoro da so se pogajanja uže sklenila, tako, da smo mogli nadejati se popolnega priznanja našega državnega prava in izvedbe sporazumljenja — jaz tu posebno poudarjam v mejah dualizma. Temu pripisujem namreč važnost, da smo takrat skušali najti modus, kako bi mogli svoje državno pravo varovati in kako mogli sebi in českemu kraljestvu večjo mero avtonomije zagotoviti, ne da bi starejšo pogodbo, katero je Nj. veličanstvo kot kralj Ogerske s svojim ljudstvom sklenil in s prisego potrdil, na katerikoli način napadali ali omejevali. Mi smo tedaj v tej zadevi ravnali s toliko vestnostjo, da smo to v temeljnih člankih izrecno omenili, da smo v njih nekatere določbe, nagodbe z Ogerske od besede do besede naveli. Tedaj nam niti v sanjah ni palo v glavo, da bode ta skrbnost, ta vestnost, previdnost, da ne bi nagodbi z Ogersko preblizu stopili, da bode to dalo povod, da so nekateri Ogri na to opozarjali, kakor da bi si mi hoteli prisvojiti pravico, da potrdimo nagodbo z Ogersko. Tega nismo nameravali. Hoteli smo le na vse strani jasno izgovoriti, da nas nikakor ni volja, na kak način pravic ogerskega kraljestva se dotakniti ali o njih dvojiti. Omenjam samo še, da se je od naše strani zahtevalo, naj se ministerstvo Hohenwartovo o tem zagotovi, da bodo Ogri s tedaj uže gotovimi ukrepi zadovoljni in jim ne bodo ugovarjali. Tako zagotovilo je dal tedanji politični vodja, ogerski državnik grof Andrassy. Navzlic temu so o naši nagodbi tedaj drugi politiki dvojili, jo omajali in preprečili. Zgodilo se je v takozvanem kroninem svetu, v svetu obeh ministerstev in vkupnih ministrov, pri katerem se je preudarjalo, ali naj se temeljni člani vzprejmó in potrdijo. Nepričakovano pa se je izrekel proti temeljnim članom Lónyay in tudi grof Beust. Privela sta to zadevo do pada, na kar je minister Hohenwart demisijoniral.

Znano vam je, da so se ti dogodki v slednjem času razpravljali po časopisih in da si je osebito grof Beust v svoji gizdavosti o tem pripisaval zaslugo, v tem ko se je od druge strani, če sem dobro razumel, namreč od ogerske strani zadeva tako opisovala, kakor da ne zadeva Ogrov vsa krivda, ali kakor da bi pri tem ne bili ravno provzročitelji. Stvar je nekoliko kočljiva in skoro da ni še čas, da bi se o njej pisala zgodovina. Dotični dokumenti so še na svetu in prišli bodo za Boga! tudi na dan, in morda si bode tedaj tudi zgodovina mogla napraviti o njih svojo sodbo. Jaz prepuščam po polnem ogerskim državnikom v preudarek, ali so tedaj pametno in previdno ravnali, ko so se velikega kroninega sveta udeležili, ker se nikdar vedeti ne more, če bi to ne moglo biti kot precedens. Po

dega človeka v kozaški obleki, ki je ravno prinesel blazine in peznico: postelj mi postelji na tleh sredi bajte! Le pazi, da pod blazino prav visoko natreseš sená! potem izderi babi kje iz povessa klopec prediva, da si zamašim po noči ušesa! Vedeti morate, milostivi gospod, da imam navado, zatikati si po noči ušesa od tistega prekletega časa, ko mi je v neki ruski krémi zlezel v levo uho ščurek. Ti prokleti kmečki bradači jedó, kakor sem zvedel pozneje, celo svojo juho s ščurki zabeleženo. Ne morem vam opisati, kako mi je bilo: v ušesu je tako šegetaló in ščipalo . . . da bi se kar v zid zaletel! Še le v našem kraju mi je pomogla priprosta starka in kaj vi mislite, s čem? Sè zagovorom. Kaj pravite vi, milostivi gospod, o zdravnikih? Jaz mislim, da nas kar naravnost sleparijo in se norčujejo z nami: marsikatera starka zna dvajsetkrat več, nego vsi ti zdravniki.

— V resnici je tako, prav istinito ste govorili. Marsikatera zares more . . . Tu se on vstavi, kakor bi ne mogel najti prilične besede. Tukaj tudi lahko povemo, da on sploh ni bil gostobeseden. Morda je tega bila kriva njegova plašnost, morda pa tudi želja, da bi se čem lepše izrazil. (Dalje prihodnjí.)

mojem mnenji bi bili Ogri bolje storili, če bi se bili držali svojega navadnega načela, da se ne vmešavajo v cislitvanske razmere, saj nasprotno tudi mi imamo pravice, pri translitvanskih razmerah govoriti katero besedo.

Kakor rečeno, po sodelovanji razločljivih faktorjev, kateri se niti pozvedeti ne morejo, tudi po sodelovanji inozemskih faktorjev se je naše sporazumljenje zopet razbilo, in mi smo se za daljši čas zopet vrnili k pasivni opoziciji. Ko pa smo konečno zopet vstopili v državni zbor — tu nečem razlagati, pod katerimi pogoji in iz katerih razlogov se je to zgodilo, ker to ni predmet današnjega našega razgovora — zgodilo se je pri takih razmerah, da so to celó Nemci takozvane liberalne stranke želeli in v to stavili posebne nadeje. Menili so, da vlada pri nas utelesena zavist Ogrom nasproti, in nadejali so se, da se bodemo v državni zbor vstopivši, obrnili proti Ogrom ter da jim bodemo na ta način pomagali doseči njihove namere, da bodemo zánje, kakor se pravi, kostanj pobirali iz ognja. Reči morem, da so nam to mnogi odlični članovi levece jasno dovolj dali. Mi pa smo to drugače umeli, ker smo bili takoj začetkom mnenja, da ni v našo korist, če pomnožimo število svojih nasprotnikov, saj imamo dovolj jednega nasprotnika, in da nimamo nikakega vzroka, da bi Ogri v njih zadevah ovirali. Na stališči zgodovinskega prava stoječi smo od nekdanj radi priznavali tudi zgodovinsko in državno pravo Ogerske, in imeli nismo nobenega vzroka, da bi jim to, kar so z dovoljenjem kraljevim dobili, zavidali, da bi jim ne privoščili, ali da bi skušali uničiti. Tako se je zgodilo, da smo se v državnem zboru ogerskemu vprašanji nasproti vselej prijazno ali vsaj objektivno, a bolj prijazno in simpatično obnašali.

Kontakt z Ogrom postajal je tudi vedno prijaznejši. Predsodki, kateri so prevladovali na ogerski strani, češ, da smo mi panslavisti, so se večinoma umaknili. Ogri so naposled spoznali, da narod, kateri ima tako sijajno preteklost, kakor mi, da narod s posebno zgodovinsko individualnostjo, s svojo lastno kulturo, s svojim lastnim in obširnim slovstvom nikdar ne more vse to pasti pustiti, da bi se v velikem slovanskem morji brez imena in po polnem izgubil. Da umejemo to zadevo tako, temu daljni dokaz je to, da smo koj pri prvem vstopu v državni zbor stopili v prijazen kontakt s Poljaki in da dve stranki, kateri sta tako tesno zvezani, in da se jedni ne more oponašati panslavizem ali prijateljstvo z Rusi, v tako bistvenih vprašanjih, kakor je panslavizem, ne bi mogli se ločiti. (Dalje prihodnjí.)

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

V zadnji seji državnega zbora sprejel se je načrt zakona gledé fidejkomisa Czarkowskega ter Kristijana Lobkovica z 112 proti 104 glasovi. Dopis okrajne sodnije v Zukmantelu, naj se dovoli sodnijsko postopanje proti poslancu Schönererju, izročil se je imunitetnemu odseku.

Proračunski odbor državnega zbora sprejel je v saboto brez debate predlog gledé provizornega odobrenja proračuna. Predlog pride jutri v zbornici na dnevni red.

V Pragi slavila se je v saboto stoletnica obstanka česke akademije znanosti. Slavnostni prisovstvovali so c. kr. namestnik baron Kraus, kardinal knez Schwarzenberg, župan Černy, načelniki vseh oblastnij, profesorji českih visokih šol ter zastopniki raznih družtev. Predsednik Jireček govoril je slavnostni govor v českem in nemškem jeziku. Potem je predsednik Šafařík prečital došle čestitke, med katerimi se nahaja tudi pismo naučnega ministra Conrada. Neimenovani mecen poklonil je akademiji 20000 gld. v znanstvene svrhe.

Ogerski državni zbor sprejel je z ogromno večino glasov predlog, naj se o proračunu za prihodnje leto preide v specialno debato.

Specijalna debata trajala bode najbrže do Božiča. Načrt zakona gledé reforme gorenje zbornice ogerskega parlamenta pride meseca januarija na dnevni red.

Tuje dežele.

Angleški parlament sprejel je tudi v tretjem čitanji načrt zakona o volilni reformi ter se potem preložil do 19. februarja.

Dogovori o miru med Francijo in Kitajsko se zopet nadaljujejo. Vkljub temu pa pošiljajo Francozi neprestano nove pomočne čete v iztočno Azijo. Isto tako tudi Kitajci pomnožajo svojo vojsko. Videti je torej, da nima nobeden nasprotovskov pravega zaupanja, da bi se res dosegel mir.

Volitev novega predsednika republike v Zjedinjenih Državah se je dné 2. t. m. formalno dovršila. Izvoljen je, kakor uže znano, Grover Cleveland.

Razne vesti.

— (Poslaniške diete.) „Times“ sestavljajo sledeče podrobnosti o poslaniških dietah raznih držav. Holandski poslanec dobi na leto 166 funtov sterlingov in pot plačano; belgijski zastopnik 16 funtov sterlingov in 16 shillingov na mesec za časa zasedanja. Norveški poslanec ima na dan 23 shillingov in 4 pence, portugalski pa 10 shillingov. Francoski senatorji in poslanci vlečejo po 450 funtov sterlingov na leto; udje kanadske zbornice dobé za vsako zasedanje, ki traja dalj nego 30 dni, 1000 dolarjev. Brazilija plača senatorjem letnih 360 funtov sterlingov, poslancem pa po vrne potne troške in dodá se vsacemu 240 funtov sterlingov. V Mexiki dobi vsak poslanec 2000 dolarjev na leto, v argentinski republiki pa celó 700 funtov! V Zjedinjenih Državah imajo senatorji in poslanci na leto 1000 funtov sterlingov dohodka. Na Ogorskem dobi poslanec na dan 5 gld. 25 kr. in 800 gld. za stanovanje; v Cislajtaniji imajo izvoljenci ljudstva vsak dan 10 gld. diet. — Kakor se vidi, nikjer ni ravno slaba.

— (Glasovalna pravica žensk v Angleški.) Glasovalna pravica žensk pri volitvah v parlament je v Angleški, kakor znano politično vprašanje, o katerem se vsako leto v zbornici vršijo razgovorjanja. Dolenji zbornici predložil se je zdaj zopet po treh liberalnih in treh konservativnih poslancih podpisani predlog, naj se razširi pravica glasovanja tudi na ženske. In temu predlogu se je zopet pristavila opazka, naj se možene ženske od te naredbe izvzemó.

Domače stvari.

— (Knezoškof ljubljanski g. dr. J. Missija) bil je v nedeljo v Gradcu v tamošnji stolni cerkvi posvečen. Obred je vodil knezoškof dr. Zwerger, prisustvovala pa sta škofa Gruša in Haller. Slavnosti se je udeležil Don Alfonzo s soprogo in mnogobrojno občinstvo.

— (Poreško-puljski škof) dr. Flapp bode posvečen dné 4. januarija 1885 v Gorici, vmeščen pa baje dné 2. februarja v Poreči.

— (Velikodušen dar.) Včeraj razdelila se je v čitalnični dvorani popolna zimska obleka (od pokrivala do obutala) 80 revnim šolarjem (40 deklicam in 40 dečkom). Gospod deželni predsednik baron Winkler in njegova visokorodna gospa soproga udeležila sta se te človekoljubne slovesnosti. Gosp. vodja Praprotnik nagovoril je otročiče v daljšem govoru, poudarjajoč, da so dobrotniki, kateri so oskrbeli zimsko obleko, hoteli otročičem omogočiti obiskavanje šole, zatorej opomina g. govornik, naj se obdarovani izkažejo vredne velikega daru s tem, da marljivo obiskujejo šolo, in konečno opominal jo obdarovane, naj bodo hvaležni velikim svojim dobrotnikom. Gosp. katehet Kržič zahvaljeval se je v imenu obdarovanih šolarjev odboru gospij za velikodušne darove. V odboru gospij, katere se vsako leto spomnijo ubogih otročičev in jim oskrbijo toplo obleko za zimo, so gospe Karolina Bleiweis Trsteniška, Marija Murnikova, Elizabeta Robičeva in gdč. Orelava in Premkova.

— (Našli) so na tukajšnjem kolodvoru precejšnjo svotico denarja. Kdor jih je izgubil, naj se oglasi pri magistratu.

— (Veselice.) V soboto zvečer priredil je v tukajšnji čitalnični dvorani ljubljanski „Sokol“ Miklavžev večer s prav zanimljivim pevskim vspeodom. Vse točke so se prav gladko izvele. Udeležba bila je zeló mnogobrojna, da, vsi prostori bili so natlačeni. — V nedeljo zvečer pa je priredilo pevsko društvo „Slavec“ zabaven večer v dvorani čitalnične restavracije. Pevske točke so se dobro izvele, komičen prizor je vzbudil mnogo smeha, igra „Slep ni lep“ pa je zaradi nesrečne izvolitve morala izostati. Udeležba bila je zeló mnogobrojna in zabava prav živahna. Društvo pokazalo je zopet ta večer, da zasluži vsestransko podporo. — Oba večera spečalo se je mnogo srečk za „Narodni dom“.

— (Čudne pojme) ima „Südsteirische Post“ o ljubljanskih šolskih razmerah. V svoji zadnji številki pripoveduje ta sicer resni organ svojim čitateljem sledeče: *Aber alle Volksschulen in Laibach sind vollständig deutsch, trotzdem sollen noch weitere deutsche Volksschulen errichtet werden!* Kake nazore morajo potem Slovenci na Spodnjem Štajarskem dobiti o nemškem pritisku na ljubljansko slovenstvo. Istina je, da so vsled naredbe deželnega šolskega sveta za l. 1878 javne ljudske šole ljubljanske pač utrakvistične, nikakor pa ne nemške. Po vseh teh šolah je učni jezik v prvih dveh razredih slovenski, stoprav od tretjega razreda višje prevaguje nemščina. Poleg tega pa je kranjski deželni šolski svet uže sam odpravil škodljivi utrakvizem na mestnih šolah ter zaukazal, naj se slovenščina kot učni jezik uvede po vseh razredih ter za vse predmete, nemščina pa naj se uči kot obligaten predmet pričeni s tretjim razredom. Le ta pogoj se je vedno stavljal in staviti moral ljubljanskemu mestu, da se šola ustanovi tudi za pouk nemških otrok, kateri bi sicer brez vsakega pouka morali ostati ali pa prisiljeni biti, iskati si ga za drag denar po privatnih učilnicah. Kakor hitro se ta uvét spolni, v istem hipu — tako slóve ukrep deželnega šolskega sveta — postanejo vse druge mestne šole čisto slovenske. To je tedaj faktični položaj. Ker nam je na tem, da se bratje onstran Save in kameniških planin seznanijo z našimi istinitimi razmerami, uljudno prosimo tovaršico „Südsteirische Post“, naj v interesu resnice popravi svojo zmoto.

— (Tržaška „Edinost“) dostavlja svojemu poročilu o sklepu kranjskega deželnega šolskega sveta radi nemške šole v Ljubljani sledečo opazko: „Bomo videli, ali se bode tudi v Trstu taka zgodila, kadar bode tržaški mestni zbor, kakor se skoro gotovo zgodi še v tem mesecu, zavrgel prošnjo 1429 slovenskih starišev za slovensko ljudsko šolo v mestu Trstu!“ — Uredništvo „Ljub. Lista“ po vsem priznava zakonito stališče tržaških Slovencev ter se nadeja, da se njih opravičena prošnja reši v postavnem smislu. Vprašati moramo pa vender le, kako bi bilo možno, da tržaški šolski svet usliši prošnjo naših rojakov v Trstu, če bi dež. šolski svet ljubljanski se postavil na stališče večine ljubljanskega mestnega zastopa ter dejansko zavrgel zahtevo nemške manjšine? Zakon je jeden in isti za vse dežele in narode našega cesarstva, in le tedaj bodemo lahko terjali in dosegli državno varstvo za slovenske manjšine, če tudi mi zakonito postopamo povsod tam, kjer je slovenski živelj v večini. *Discite justitiam moniti!*

— (Slepar.) Iz Krškega se nam poroča: Dne 29. m. m. prišel je k posestnici Mariji Smrekar v Dolenjih Dolih gospodsko oblečen mož, dejal jej je, da je davkarski uradnik iz Mokronoga ter naj mu ona plača za koleke 1 gld. 50 kr., češ, da bode letos vsaka hiša imela 8 gld. menj davka plačati. Marija Smrekar dala mu je 1 gld. 50 kr. in on jej je izročil pobotnico s podpisom „Dejak“. Ta goljušija se mu je dobro posrečila; šel je še potem k posestniku Ivanu Kocjanu v isti vasi ter dobil tudi tam isti znesek. Kocjan pa je kmalu spoznal, da je bil osleparjen, poklical je sosedo in šli so poiskat sleparja in ga tudi kmalu našli blizu vasi. Zahtevali so denar nazaj in ga tudi dobili. Posestnika Kocjan in Kopina pa sta potem od tujca zahtevala, naj se izkaže s pismi, kdo da je. Pokazal je nekaj papirjev, na katerih je bilo zapisano ime Marušič iz Velike Hubanjice,

ter tudi slovesno zatrjeval, da se v istini tako imenuje ter da je tam doma. Sprevidel je slepar, da bi ne bilo prijetno, če bi ga kmetje prijeli in ga tirali pred sodnijo, zaradi tega jih je hotel pomiriti, zase pridobiti; izvlekel je iz žepa uro, jo stisnil Kocjanu v roke ter potem odšel. To uro je najbrže kje ukral. Žandarmerija zdaj pridno išče tega „davkarskega uradnika“ in gotovo se ji bode tudi posrečilo, dobiti ga v pest.

Iz sodnice.

Ljubljanski anarhisti pred porotniki v Celovci.

Dne 6. t. m. zjutraj ob 9. uri pričela se je pod predsedstvom c. kr. nadsodnije svetovalca Edmunda Schreya pl. Redlwerta pred celovskim v to delegiranim porotnim sodiščem obravnava proti petim zatožencem.

Ob 9. uri zbrali so se sodniki in pričelo se je sestavljanje porotnega sodišča, kar je trajalo do četrta 10. ure.

Kmalu po izzrebanji porotnikov pričela se je obravnava z izklicom obravnavega predmeta.

Na to se je pričelo spraševanje zatožencev.

Zatoženec Železnikar pripoveduje: Ko je bil v letu 1859 nekrivim spoznan, šel je v tujino, v Gradec, na Dunaj in drugam po Avstriji do leta 1869, potem je bil zopet v Ljubljani. Pozneje podal se je v inozemstvo, osem mesecev da je bil v Švici, od koder je šel v Francijo (Lyon, Pariz). V Franciji je bil za časa vojske in ob vstaji komune. Zatoženec govori francoski, italijanski, nemški in slovenski jezik. Železnikar je krepak mož v najboljših letih in ima rudeče lase.

Ferd Tuma, vitkejši in večji kot Železnikar, popisuje v gladki nemščini svoje življenje. Pri šolanji ga je večkrat ovirala bolezen. Ta zatoženec govori nemški, slovenski in česki. On ni bil nikdar izven Avstrije.

Fran Sturm pripoveduje z izbranimi izrazi svoje dogodke. Ta zatoženec govori nemški in slovenski.

Edvard Kriegel nastopi po vojaško pred sodišče ter tudi po vojaški odgovarja na vprašanja. Njegov oča je strojevodja. Zatoženec je knjigovez, delal je v Trstu, v Tirolski in v Štajerski. Tudi v Monakovem je bil nekaj časa. Ko je doslužil vojake, dobil je v Ljubljani delo. Zdaj je v rezervi pri 2. ženijskem polku.

Fran Dhü, plavolas miadenič, je bil v Ogorskem rojen in je tja pristojin. Čitati in pisati se je pozneje učil v Gradcu. Njegovi roditelji so bili revni kočarji.

Predsednik naznani zatožencem, da se smejo zagovarjati, a to dostojno.

Potem prisežejo porotniki in v sobo se pokličejo pričé, katerih imena se prečitajo in predsednik jim da običajne pouke, in to tudi v slovenščini.

Jedna priča omeni, če bi se ne mogle pričé gledé na njih obilo število predeliti, da bi ne trebalo vsem biti zmerom navzočnim, kar pa predsednik zavrže. Priče zopet odstopijo in sodni pervodja prečila zatožbo, iz katere posnemljemo naslednje:

„C. kr. državno pravdnistvo v Ljubljani toži zaprte:

- 1.) Frana Železnikarja, 40 let starega, katoličana, samca, krojača;
- 2.) Ferd. Tuma, 41 let starega, katoliške vere, oženjenega, črevljarja;
- 3.) Frana Sturma, 33 let starega, katoličana, oženjenega, krojača in gostilničarja;
- 4.) E. Krieglja, 26 let starega, katoličana, samca, knjigoveznega pomočnika, in
- 5.) Frana Dhüa, 27 let starega, katoličana, samca, črevljarja — v Ljubljani.

Štirje prvoimenovani zatoženci so z govori, katere so govorili v ljubljanskem delavskem izobraževalnem društvu in v katerih govorih so izjavili, da delavci po postavnem potu ničesar doseči ne morejo, samo to jim more pomagati, če se obstoječe razmere po polnem prevrnejo, podpirati se mora zatogadlj anarhistična stranka na vsak način — zakrivilo zločinstvo veleizdaje po § 56 b in c kaz. zak. Fran Železnikar in Ferd. Tuma sta

razen tega kriva, prvi z razširjanjem tiskovine „Opomin na narod!“ zločina veleizdaje po § 58 a, b in c kaz. zak. in z izreki, katere je v marčiji 1881 povodom smrti cara Aleksandra II. izustil, zločina kaljenja javnega miru po § 65 a kaz. zak.; slednji zaradi razširjanja tiskovine *Ein Mahnruf an das Volk* zločina veleizdaje po § 58 a, b in c kaz. zak.; Fran Dhü je z razširjanjem tiskovine *An das arbeitsende Volk* zakrivil zločin veleizdaje po § 58 c kaz. zak., zločin žaljenja veličanstva po § 63 kaz. zak., prestopke proti javnemu miru in redu po § 402 kaz. zak. in po § 300 kaz. zak. Kazen naj se pri vseh obtožencih odmeri po § 59 lit. c kaz. zak.

V „razlogih“ omenja zatožba gibanje med delavci in njegov pomen splošno in pri razvoju ljubljanskih razmer posebej. Ljubljansko delavsko izobraževalno društvo se začetkom ni bavilo s politikom, a že l. 1871 je prišel Most v Ljubljano in njegov list „Die Freiheit“, kakor tudi pozneje Peukertova „Die Zukunft“ sta tako škodljivo vplivala, da se je, ko je v novembru l. 1882 prišel v Ljubljano anarhist Jakob Waitz, društvo pod vodstvom Železnikarja, Tume in Sturm izreklo za program radikalne „Zukunft“.

Po leti 1883 prizadeval si je krojaški pomočnik Ljudovik Zadnik, da bi uvel v društvo zmernejšo obliko socialne demokracije (strankarske liste „Wahrheit“ in „Volksfreund“), a hudo so mu nasprotovali Železnikar, Tuma, Sturm in Kriegl, kateri je bil tedaj načelnik, in omenjeni postavljali so se vedno bolj na stran anarhistov. Večkrat so tudi ti zatoženi, če tudi ne k posebnim delom, pozivljali drugove v zmislu anarhistov in Tuma je tako dejanje, kakor na pr. umor Hlubeka odobral. Te izjave Zadnikove zaslužijo vere in nekatere potrjujejo tudi druge priče.

Železnikar in Tuma pa nista samo v delavskem izobraževalnem društvu, marveč tudi na drugih krajih in na drug način agitovale, kakor na pr. z razširjanjem tiskovin.

Tudi proti petemu zatožencu Dhüu so priče dokazale, da je imel celo zalogo tiskovin. (Dalje prihodnjé.)

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Pariz, 8. decembra. Senat je definitivno vzprejel predlogo o preustrojni volilne pravice, kakor je predlagala komisija. — Zbornica je vzprejela pri posvetovanji budgeta za bogočastje — nasproti naučnemu ministru predlog komisije, da se zniža plačilo episkopata.

London, 7. decembra. Obe zbornici sta preložili svoje delovanje na 19. dan februarja. Bukarešt, 8. decembra. Kabinet je na željo kraljevo vzel svojo demisijo nazaj.

Holyhead, 8. decembra. Parobrod „Pochard“ s potovalci na krovu in obložen s probko, namenjeno v Rotterdam, se je pri Holyheadu potopil. Zaradi razburkanega morja se ni mogel nobeden rešiti.

Telegrafično borzno poročilo

z dné 9. decembra.

	gld.
Jednotni drž. dolg v bankovcih	82.10
» » » srebri	83.10
Zlata renta	104.40
5% avstr. renta	79.35
Delnice narodne banke	871.—
Kreditne delnice	301.20
London 10 lir sterling	123.40
20 frankovec	9.75 ⁵
Cekini c. kr.	5.77
100 drž. mark	60.15

Uradni glasnik

z dné 9. decembra.

Užitinski zakup: Pri c. kr. fin. vodstvu v Trstu pobiranje užitnine od vina, mošta in mesa za naslednje 16 davkarske občine v letih 1885, ozir. 1886 in 1887, potom javne dražbe dné 13. decembra t. l. ob 10. uri dopoldne. Klična cena za vsak posamičen davkarsk okraj znaša, in sicer za: Komen od vina in mošta 5050 gld., od mesa 450 gld., vkupe 5500 gld.; Sežano od vina in mošta 9500 gld., od mesa 1000 gld., vkupe 10500 gld.; Albano 3000 gld., 1200 gld., vkupe 4200 gld.; Cres 1000 gld., 800 gld., vkupe 1800 gld.; Dignano 2300 gld., 1200 gld., vkupe 3500 gld.; Novi Grad 4700 gld., 800 gld., vkupe

5500 gld.; Montono 2100 gld., 700 gld., vkupe 2800 gld.; Buje 3150 gld., 1050 gld., vkupe 4200 gld.; Piran 3300 gld., 2000 gld., vkupe 5300 gld.; Pinguent 2100 gld., 1100 gld., vkupe 3200 gld.; Ajdovščina 5400 gld., 1100 gld., vkupe 6500 gld.; Cervignano 11000 gld., 2000 gld., vkupe 13000 gld.; Kormin 11450 gld., 1550 gld., vkupe 13000 gld.; Tržič (Monfalcone) 8400 gld., 1600 gld., vkupe 10000 gld.; Tolmin 7000 gld., 1200 gld., vkupe 8200 gld.; Gorico (mesto) 25700 gld., 13300 gld., vkupe 37000 gld.; vkupe torej 134000 gld. Pismene ponudbe vpošljejo naj se pred ustmeno dražbo c. kr. finančnemu vodstvu v Trstu vsaj do 13. decembra 1884 dopol. ob 10 uri. Zakupni pogoji so na ogled pri c. kr. fin. vodstvu v Trstu in v uradnem glasniku sobotne „Laib. Ztg.“

Eks. javne dražbe: V Škofji Loki posestvo Kašpar Habjanovo z Rudnega (608 gld. 30 kr.) dné 19. decembra. — V Postojini zemljišče Andr. Lenarčiča iz Nadanjega Sela (280 gld. 60 kr.) dné 22. decembra.

Tujci.

Dné 7. decembra.

Pri Maliči: Schulte, vodja, z Dunaja. — Deutscher, trgovec, z Dunaja. — Nemetzky, potovalec, z Dunaja. — pl. Suhay, c. kr. dvornega svetnika soproga s hčerjo, iz Pešte. — Demscher, potovalec, iz Kismartona. — Rath, c. kr. lajtenant, iz Celja.

Pri Slonu: Sonnenberg, trgovec, iz Mainza. — Schrat, gled. igralca, z Dunaja. — Maleb, trg. potov., iz Gradca. — Kmetič, udova c. kr. stotnika, iz Celja. — Geyer, soproga uradnika, iz Beljaka. — Pletersnik, želez. uradnik, iz Kranjske Gore. — Globotschnigg, trgov. potov., iz Kranja.

Pri Južnem kolodvoru: Roth, trgovec, iz Trsta.

Umri so:

Dné 5. decembra. Ludmila Vidmar, črevljarjeva hči, 2½ mes., Stari trg h. št. 11, vnetje dušnika.

Dné 6. decembra. Janez Potisek, črevljar, 56 l., Cerkvene ulice št. 13, jetika.

Tržne cene.

V Ljubljani, 6. dec. Hektoliter banaške pšenice velja 7 gld. 25 kr., domače 6 gld. 34 kr.; ječmen 4 gld. 55 kr.; reš 5 gld. 4 kr.; ajda 4 gld. 55 kr.; proso 5 gld. 69 kr.; turšica 5 gld. 40 kr.; oves 3 gld. 9 kr.; 100 kilogramov krompirja 2 gld. 86 kr.; leča hektol. po 8 gld. — kr., bob 8 gld., fižol 8 gld. 50 kr. — Goveja mast kilo po 92 kr., salo po 82 kr., speh po 56 kr., prekajen po 72 kr., maslo (sirovo) 82 kr., jajce 3½ kr.; liter mleka 8 kr., kilo govejega mesa 64 kr., telečjega 60 kr., svinjina 52 kr., drobniško po 36 kr. — Piške po 45 kr., golobi 17 kr.; 100 kilo sena 1 gld. 69 kr., slame 1 gld. 51 kr. Seženj trdih drv 7 gld. 60 kr.; mehkih 5 gld. 20 kr. — Vino, rudeče, 100 litrov (v skladišču) 24 gld., belo 20 gld.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm
6. dec.	7. zjutraj	738.23	+ 0.6	zpd. sl.	obl.	0.00
	2. pop.	739.90	+ 1.8	svzh. sl.	»	
	9. zvečer	742.00	+ 0.4	»	»	
7. dec.	7. zjutraj	742.18	- 0.4	sv. sl.	obl.	0.00
	2. pop.	743.22	+ 6.3	jzpd. sl.	d. js.	
	9. zvečer	745.28	+ 2.0	»	obl.	

Za prihodnje leto 1885.

V zalogi pri

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bambergu v Ljubljani

je izšla:

Slovenska

Pratika

za navadno leto 1885.

Cena eni Pratici 13 kr. — Razpečevalcem dajemo našo Pratico jako cenejše.

Srečke

z dné 6. decembra.

Trst: 54 60 40 71 85.
Linc: 82 24 6 27 57.

Marsala-Florio

sicilijansko medicinično desertno vino, od slavnega profesorja dr. Mantegazze priporočen kot izborna krepečevalno sredstvo za rekonvalescente in vsled dolgotrajne boleznii opešane osebe, dalje tudi za slabotne žene in deca. V steklenicah po 1 gld. v (107) 15—4

lekarni Piccoli v Ljubljani

Dunajska cesta.

Pri

Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bambergu

v Ljubljani

se dobivajo vedno vse

knjige družbe sv. Mohora

in tudi sledeče knjige:

Abecednik za slovenske ljudske šole. Sestavila A. Razinger in A. Zumer. 20 kr.

Abecednik slovensko-nemški. Sestavila A. Razinger in A. Zumer. 25 kr.

Celestina J., Aritmetika za nižje gimnazije, I. del, vezana 1 gld. 30 kr.; II. del, vezana 1 gld. 10 kr.

Celestina J., Geometrija za nižje gimnazije, I. del, vezana 70 kr.; II. del, vezana 80 kr.

Cimperman, Pesni, 60 kr.

Dimitz A., Habsburžani v deželi kranjske 1282 do 1882. Slavnosten spis, na svetlo dal kranjski deželni odbor. 4 gld.

Filipovič, Kraljevič Marko u narodnih pjesmah. 90 kr.

Janežič A., Slovensko-nemški slovar. 2 gld. 20 kr., vezan 2 gld. 70 kr.

Jenko Ivan, Pesni, 1 gld.

Jurčič Josip, Zbrani spisi, I. zvezek 1 gld., II. zvezek 70 kr., III. zvezek 70 kr.; v krasnih platnicah vezan vsak zvezek 50 kr. več.

Kačič-Mišič, Razgovor ugodni naroda slovinsk. 1 gld. 20 kr.

Kermavner V., Vadbe v skladnji latinski, vezane 1 gld.

Klaič, Lehrgang der kroatischen Sprache, I., II. Theil sammt Schlüssel. 1 gld. 52 kr.

— Kroatischer Dolmetscher, 60 kr.

Knjižnica slovenske mladini:

I. zvezek: *Tomšič Ivan*, Dragoljubci, 30 kr.

II. » » Peter rokodelčič, 36 kr.

III. » » *Cigler Janez*, Sreča v nesreči, 35 kr.

Kobler A., Zgodovina Sorske in Preske fare, 30 kr.

Kosec, Krščansko-katoliško pravoslovje, 1 gld. 20 kr.

Lavtar L., Občna aritmetika za učiteljska. Cena vezane knjige 1 gld. 20 kr.

Lesar A., Liturgika ali sveti obredi pri vnanji službi božji. Vezana 1 gld. 20 kr.

Majar H., Odkritje Amerike, trdo vezano 1 gld. 60 kr.

Orožen Val., Spisi, 60 kr.

Padar, Zakon in žena, 40 kr.

Postave in ukazi za kranjsko ljudsko šolstvo. 1 gld. 50 kr.

Praprotnik, Mali šolski besednjak. 4. natis. Vezan 85 kr.

— Slovenski spisovnik. Svetovalec v vseh pisarskih opravilih. Vez. 90 kr.

Razlag J. R., dr., Pesmarica, 60 kr., vez. 80 kr.

Rožek J. A., Latinsko-slovenski slovník. Vezan 2 gld. 70 kr.

Senekovič A., Fizika za nižje razrede srednjih šol, vezana 2 gld.

Šlomšek A. M., Zbrani spisi. 3 knjige, 3 gld. 40 kr.

Smid Kristof, Spisi. 3 zvezki po 40 kr.

Vraz Stanko, Izabrane pjesme, 1 gld. 80 kr., eleg. v platno vezane s zlatim obrezkom 3 gld.

Zapisnik hiš deželnega glavnega mesta ljubljanskega. Vezan 65 kr.

Zlatorog. Pravljica za mladino. 20 kr.

Znidarič J., Nauk o desetnih (decimalnih) razlomkih pri računih z novo mero in vago. 60 kr.

V naši zalogi smo tudi na svetlo dali slovenske knjige s podobami za mladino, in sicer:

Pepelko, Snegulčico, Trnjevo rožico (4° velike po 50 kr. Pravljice o:

Pepelki, Rudeči kapiol in Obutem mačku (8° velike) po 25 kr.

O deželi lenuhov, Snegulčici, Pritlikovcu (Palček) in **Robinzonu** po 15 kr.